

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Főter Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja.

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyedévre 2 korona

Tanítóknak egész évre 4 kor.
fél évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó hivatal:

Rimaszombat, Pokorági-utca 1. szám a. a könyvnyomdában. — Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetés, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja

Egy háromhasábos petsitor térfogata 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás után 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülömben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Hajnalálom.

Husz emberöltőt haladt át a végtelen idők rohanása azóta, mióta Árpád párduezbörkaczagányos büszke leventéi a munkácsi halmok ormain megjelentek. — Ezer esztendőnek hívják a krónikások ezt a husz emberöltőt, melynek végső határánál most a magyar nemzet gondolkozón megáll s hazaszerető lelkének lángoló hevével kegyeletes ünnepre buzdul. Általtekintik szemünk az évek rengetegét s azok sorain keresztül tör az egymást felváltó nemzedékek legjobbjainak vértanusága, a sok harc, vér és áldozat, melynek szentsége árán immár jogosan mondhatjuk sajátunknak ezt a tejjel és mézzel folyó földet, a melynek minden porszeme inkább a legnemesebb szívek piros vérével van magyarrá keresztelve.

Ennek az ezer esztendőnek bizonyára százczernyi a tanulsága. Krónikáinak tarka képei közül látjuk kimagaslani a hazaszeretetet, melynek ingadozás nélkül nagy ereje ezt a nemzetet az ellenséges világok köröskörül zúgó viharai között megtartotta. Csatabárdok villannak fel az ezer esztendő zivatarban, majd gomolygó füstfellegek, tűzorkánok és halomba omló embertömegek; a bitófa szégyenével és a martyrhallal daczoló hős ivadékok, homlokukon büszke daczal, széles mellük alatt szilajon dobogó magyar szívet. . . Igen, sok, nagyon sok véren és életem kellett megváltani ezt az ezereztendő jubileumot!

De a vérpárak felszálltak már s a felhők kezdenek elsimulni. Kéklő ég azurjáról szelid derűben ragyog le ránk a nemzeti élet napja s bevilágítja szemünk előtt azt az utat, a melyen az újabb ezer esztendő felé haladnunk kell. Az új

T Á R C Z A.

Két kabinet-alak.

Van nekem egy könyvem, amolyan gyűjtemény, olyan notes féle. Feltékenyen őrzött, s legalább előttem tagadhatatlanul becses tartalommal. Rajzok vannak benne, hamisítatlan és valódi toll-rajzok, szén-, vagy kréta rajzok, nevezik bármiként, értékük, értelmük, így vagy amúgy nem veszt, találó mindenkép. — Arczképek különben, hirtelen lekapott, pár könnyű vonással papírosra dobott kabinet-alakok, árnyalakjai a bolondos életnek. — Alakok, akikkel egykor avagy máskor összehozott a sors s látokra megszólalt bensőmben valami csufoló, gunyos hang; megmozdult kezemből, ujjaim közt a toll, hogy leírjam őket, hogy tollhegyre szedjem, önmulattatásul, mert mulatságosak rettenetesen. — Sőt nem ritka köztük, akikről csak hallék, s e hallomás után, egyes elejtett szó, egyes vonalaktól akottam volt kép, hallomás utáni, élénken kitetsző ostobaságaik szolgálva modellül. — Ah! az ostobaság, hatalmas egy modell, hálás tulajdonság, karczképhez, és rajzhoz, pár vonás belőle, gyakran elég egész kép alkotásához.

Individuumok, egyes neki vadult, mutogatni való torz existenciák, halhatatlanjai az ostobaságnak, előre elkönyvelt aspiransai a Bedlamnak, Barnumnak, vagy hogy itt maradjunk, saját édes hazánk határain belül: a Lipótmezei díszes palotának.

E halhatatlanok, torzalakok közül akarok én e helyt bemutatni egy párt, pusztá jóindulat és elismerésből érdemeik iránt. — Képet rajzolni, ex natura, kép nélkül, satirozva annál több képtelenséggel. Tükröt mutatni, mely hiven visszaadja a belé tekintőt, hizelgés, altatás, legyezgetés nélkül. — Es ezzel kimondám, hogy őszinte leszek, őszinte egész a kiméletlenségig, vágják bár fejemhez, hogy az őszinteség mai nap nem divat, — s kell hozzá bizonyos foku naivítás. — Hadd legyenek én naiv és divatellenes.

Nota bene: minden, netalán felmerülő, vagy felmerülhető, gyöngéd gyanúsításnak, egy csapásra elejét veendő, nyíltan kijelentem a mint következik: sérteni, bántani, ezeltázatosan talán, éppen nem szándékom, szerény vastollamat, éppen nem vezeti semmi malitia. — Amha mindamellett valaki, ez vagy az, legyen nő, vagy férfi, mydasi fülekkel áldva meg a sorstól, — bolondos egy contrast — az általam feltárt tükröbe pillantva, a reá vi-

ezer is hoz bizonynyal harcot, vért és martyromságot, de a hősi küzdelmek, nagy tusák s az aczélok gyilkos éle mellett céljaink, feladataink és fegyvereink megváltoztak; nem annyira a bajvívó ökök, mint inkább az emberi szellem szelid, békésen hódító humanismusa lép elénk, mint a társadalmi forrongások jótékonyan csillapító, győzelmes harczi eszköze. Őseink vérrel szereztek, véren tartották meg ezer esztendőn át, a hazát, nekünk és unckáinknak pedig tudományval, bölcsességgel és ha kell vérrrel is szent kötelességünk az megvédeni. Ők megalkották a magyar államot, miránk újabb feladat vár: kiküzdeni azt, hogy ez a magyar állam minden fiában, minden ízében csakugyan magyar legyen egységes független, magyar nemzeti társadalom; ez eszménykép megvalósítása képezi jövőnk feladatát.

Mert ma ezt a nemzetet osztályok, vallásfelekezetek, nemzetségek és politikai pártállások szerint szétbomlani látjuk, és szívünk, elménk aggódón keresi a módot, melyen a sokféle huzó társadalmat összeforrasztanunk lehetne. S ha erre törekszünk, jóformán egyetlen egy semleges terület találunk, melyen a magyar hazának minden fia, vallás-, osztály-, nemzetségi és politikai párt különbség nélkül kezét foghat és egyesülhet a közös, édes magyar hazának felvirágoztatására.

Ez a terület a magyar nemzeti kultúra nagy mezője, melynek munkálása végett a közművelődési egyesületek megalakultak. Fialat korukkal együtt jár a bizonytalanság, melylyel igazi céljaik miatt tétovázni; tapogatózva keresik nagy utjaiknak pályáját; talán itt volna az idő, hogy feladataik megoldásához biztos kezekkel, határozott irányban induljanak.

Mint a vármegyék végezik a politikai állam közigazgatását, úgy kellene a közművelődési

egyesületeknek a *társadalom közigazgatását* képezniök. A közművelődési egyesületeket bizonyára az az óhajta hívta életre, hogy a magyar nemzeti műveltség minden ágazata közös kincse legyen a magyar föld minden hűséges gyermekének. Magának a kultúrának fogalma oly terjedelmes jelentőségű, hogy azt definitive kifejezni alig is lehet. Ugy képzelem azonban, hogy mindazon szellemi, erkölcsi és anyagi szükségletek kielégítése, melyről a politikai törvények és szervezettek a merev jog keretében nem gondoskodhatnak, — társadalmi feladatot és a kultúrában egy-egy láncszemet képez. Így: kezdve a kisdedovokon, iskolákon, a jótékonyági egyletek, humanus czélú asztaltársaságok, dalárdák, népkönyvtárak, kaszinók, olvasóköri, atletikai klubok, betegsegélyző egyletek, irodalmi és művészeti célekből alakult egyletek, uszodák, lelenz-és árvalházak s még számtalan más oly rendeltetésű társadalmi vállalkozások, melyek az emberek együttélésének lehetővé és kellemessé tétele végett alakulnak, — mind a közművelődés szolgálatában kell hogy álljanak, és ezek működésének czélszerű irányítása, szabályozása és élénkítése által fejlődik erőteljesen a magyar nemzeti közművelődés s ez teremti meg az egységes társadalom legbiztosabb alapját: a hatalmasan, elevenen pezsgő magyar nemzeti közszellemet.

Különösen oly vidékeken, melyeket különféle nemzetségek laknak, a tömegeket csak úgy lehet megnyernünk, ha ezeknek bebizonyítjuk, hogy életbevágó érdekeik, — bajaik és örömeik — iránt humanus gondoskodással viseltetünk. Nem szabad engednünk, hogy egyetlen gyerek is felhőjjön a nélkül, hogy az elemi tudományokat elsajátítaná; az ábécéket és énekes könyveket kezükbe kell adnunk a szegény gyermekeknek és

györgy képen, önön füles képmására ismer, arról én részéről, éppen nem tehetek, s legkisebb okom sincs, hogy tán mellem verve, mondjak mea culpa-t.

Ama jó tanácsot adhatom legfeljebb, ne nézzen tükörbe a tisztelt illető, s rejtsen el jól amaz áruló füleket, mint egykoron Mydas.

Most pedig elég a bekopogtatóból, szóljon maga a kép, képes képtelenség.

I. Pökheny Tibor.

Tehát Pökheny, tehát Tibor, és pedig henczei és pókfalvi, nehogy predikátumait kitaláljuk feledni valahogyan e szerény bio-kali-fotografiából, nagyfokú crimen laese majestatist követvén el ez által, egy nagyra termett férfi ellen. — Teljes egészében s egyöntetűleg ismételve e szerint: henczei és pókfalvi Pökheny Tibor. — Ipszilonnal írva természetesen, s az ipszilón felett két ponttal, különben kész a veszedelem, meggyalázva a nemes Pökheny familia, egyik nemesnél is nemesebb fityuhajtása, vagy mi az ördögöt mondok, dicső sarjadedében. — Pompás kabinet-alak, különben méltó képviselője önön nevének, predikátumának, maga — mondjuk — a megtestesült predikátum, a megtestesült, látható, tapintható, le- és felképelhető, s mindezekre igenis méltó, hányivetiséggel szaturált, egeket verő ostobaság. — Henczei és henczei folytonosan, izetlenkedik derűre-borura, annyi kis különbséggel mindössze is, hogy izetlensége olykor-olykor, néha napján, kevésbé hágja tul az önkívület, az extra vagans hóbert határát, különben tipikusan jellemző, vagy jellemzőn tipikus mindig. — Egy szóval extra. — . . . Kevély, elbizakodott, mintha, mintha, — hogy hirtelenébe egyebet ne mondjunk — legalább is ő fedezte volna fel Amerikát és a puskaport, erős konkurentiát csinálva egy csapásra úgy jó Kolumbusz Kristófnak, valamint a derék Schwarz Bertholdnak.

Lám, lám, mégis csak böles a gondviselés, bölesen intézni az emberiség sorsát, és előre látón, — ime, mily szerenese az emberiségre, a történelemre, hogy e tisztelt urak sokkal előbb éltek a mi Tiborunknál, különben igazán nem tudom mi lett volna Amerikával és a puskaporttal.

Egyébaránt még így is felő, még így is tartanunk lehet, fejünk fölött függ a Damokles kardja! kérem, az ördög nem alszik, amilyen szerenese fi, a mi Tibor barátunk, egyszer mégis csak feltalál valamit . . .

Brr!

De, ad vocem: puskaport. — A jeles férfiú, már

csak adjuk s engedjük meg neki a férfi nevet, többi jeles tulajdonságai mellett, egyszersmint hivatott vadász, nagy sportman, dicsőhymusra méltó lovagja szent Hubertnek. Futó-, álló-, fekvő-, két avagy négy lábú, szárnyas, vagy szárnyatlan vad, neki mindegy, ahová ő oda lö, ott de necesse esni kell. Egyébaránt vad hiányában, kopóval is megelégszik, — nem vetvén meg olykor-olykor egy-egy végegyengülésben szenvedő öreg varjut sem. Kérem ne méltóztassanak nevetni; a varju igen tisztességes madár.

Egyet csodálok csak, végtelen csodálok, azt t. i. hogy mint aféle sportman, bicziklizni és agarászni nem szokott. — Kár, valóban rettenetes kár, úgy nationális, mint nemzetgazdasági szempontból. — Azaz, hogy mille pardon! ne dehonostáljunk! valakinek érdembérait megtépdetni akarni, éppen nem illő s éppen nem lovagias valami. — Agarászni úgy csendes esteiken, szokott volt bizony ő, kivált az előbbi években, maga lévén egy szerényben: agarász és agar. — Futni gyönyörűen tud és bír, kivált ha megriasztják, ami vele, mint aféle Don Juannal, olykor-olykor szintén megcsik. Gátakat átrepülni kitünően tudván, repül és repül ilyenkor feeskekönnyűséggel, — előtte az ily salto mortalék kis miskák. Hogy fára is kitünően mászik, azt a fentiekből következtetve, bátran feltehetjük. . .

Ime ez nagyjában, nagy arányú vonásokban henczei és pókfalvi Pökheny Tibor, igenis: nagyjában, azaz világosabban szólvá: fizikai tekintetben.

Szellemi, intellectualis szempontból, ránézve legjobb lenne nem is szólnunk, de szép, csendes, melabus hallgatással elsiklanunk e kérdés — hősünk e valóban gyenge oldala — felett. Fájdalom azonban, az igazság, a történelmi hűség, mást követel tőlünk. Követeli leleplezni a valót, mint valami szobrot, s himezés-hamozás nélkül kinyilatkoztatnunk, hogy Tiborkánk, e tekintetben nagyon is alsó álláspontot foglal el, kétségbeejtőn közelebb állván a nadir, mint a zenithez. Oka különben, e szánandó elmebeli fogyatékoságnak, folytonossági hiánynak, mindenütt és mindenben, ahol egy kis műveltségre, intellektualitásra lenne szükség, az is: hogy olvasni, sohasem szokott, legfeljebb kalandáriumot, ponyvairódmánián álló képes lapok újdonságait, lévén szerynte az olvasás csak heverő, tétlen embereknek való. Oh beata simplicitas! Hát létezhet még ilyen ember mivelt országban?

Persze emellett mégis ő a legnagyobb szájhős, ön szemébe a legnagyobb, legelső kapacitás, bizonyos fő-

didergő lábaikra apró eszímácskát huznunk. Az ily gyöngéd játékonysággal felmelegítjük a gyermeki szívet, melyben a hála mellett aztán megfogamzik a lelkesülés is a magyar szó és magyar dal iránt; egy kis tudás révén világosabban lát és gondolkozó fejét nem esavarják el könnyen a nemzetiségi izgatók hazug szavai. Itthon érzi magát és hazájaként fogja szeretni ezt a földet, s testvéreivel ismeri a magyar nemzetet, a mely bajában nem hagyja el és örömeiben szívesen vesz részt. Hiszen az természetes is, hogy a közművelődési egyesületek első feladatai az óvodák és az iskolák körében keresendők. E feladatokat azonban sablonok szerint osztályozni nem lehet; a viszonyok, a körülmények felismerése után erős hazafiasságunk és fíradhatatlan tevékenységünk, s tiszta érzék és tapintat kell hozzá, hogy a magyar kulturának minden iskolában állandó tanyát építsünk fel.

E téren a közművelődési egyesületek tényleg eddig is sok jót alkottak. De minden munkásságukat kiesinyelnünk kell, ha azoknak végső eredményeit tekintjük. Nem mentek ki az iskolák küszöbén, pedig társadalmi munkájuknak, misztiojuknak java része éppen abban állana, hogy a gyermeket — a kit az iskolában meghódítottak a hazafias szellemnek — megtartsák az élet nagyobb szabású mozgalmi között is. Legtöbbszörre azt tapasztaljuk, hogy a gyerek — lerávan az iskola porát — odatér a szülői hajlékhoz és a család élethivatásában osztozódik. A társadalom nem gondoskodik többé róla s lassanként elhalványulnak emlékében az iskolaévek tiszta élvezetei; elszökik az olvasástól, el a magyar daltól és a magyar szótól, melynek szeretésére többé buzditást alig nyer. A közművelődési egyesületek — ha egy mozgalmas társadalmi életet tudnának teremteni azon erkölcsi kapcsolatok segítségével, melyekkel a humánus és kulturális egyesületeket összefűznék — tovább is kísérhetnék őket az élet útján; a társadalom egészséges és erőteljes életnyilvánulásában; a nemes élvezetek, szórakoztató tanítások, hazafias ünnepélyek és léleknevelő példák nyújtása által mindig új és új alkalom nyílnék a hazafias szellem ébrentartására s az együvértartozás érzetének izmosítására.

A közművelődési egyesületek zászlója és vezetése alatt egyesülnie kellene minden társadalmi törekvésnek; hogy azok lennének a mozgató központok, melyekből a társadalmi tevékenységnek minden idegszála széjjel fut. A társadalmi — kulturális — feladatoknak ezen központosítása, semmi egyéb nem volna, mint az erők egyesítése, mely természetesen az azoknak külön-külön és együtt való megnövekedését eredményezné. Felvillanyozná az ily közművelődési egyesületek ezeroldalu munkássága Magyarország egész mai lethargikus társadalmát, megölné a közönyt és felébresztené az érdeklődést azon magasabb célok iránt, melyek hivatásához vannak fűzve. Rendeltetése tisztázódnék a társadalom közfelfogásában s áldozatokra serkentené a hazafiúi tel-

kesedést, melyben kiapadhatatlan segítő forrást lelne.

Ezeket a nagy és mélyreható dolgokat felsorolni egyenként talán nem is lehet. De a lelkemben egy ideál ragyogott mindig a közművelődési egyesületek hivatása felől, s ez az ideál egy fényes, aranyküllőjű, drágaságokkal megrakott diadalkoeci. Ugy képzem, hogy ezen a kocsin van összehalmozva mindazon sok jó, a mit a magyar nemzeti szellem létrehozni és fíainak nyújtani képes. A tudomány, irodalom, művészet léleknevelő alkotásai, a játékonyság emberszerető önzetlensége minden kincsárával, a nemes mulatságok kedélyképző szórakozásai mind ott vannak ezen a kocsin, melyet nem nevezhetek másnak, mint a magyar kultúra diadalkoeciájának.

Az új ezredév kapuján erre a kocsira kell felülünk és drágaságait tele marokkal szórunk szét a magyar föld fiainak milliói között. És erős kezekkel kell tartanunk a gyepőt és biztos szemmel nézni az előttünk lévő utak távolát, meredélyeit és mélységeit; az akadályokkal bátran szembeállunk, a található szellemi, és erkölcsi kincseket és aranyakat gondosan felszednünk, vészszel, viharral dacoló homlokunkat nem óvni a verejték gyöngyétől, csak haladni, haladni, törni előre, mindig előre, azon az uton, mely az egységes magyar nemzeti társadalom teljesen kiépített palotájához vezet.

Mert az a közszellemében megerősödött, megtisztult és megnevesedett Magyarország erős lesz jogaiban és anyagi hatalmában is: intézményei felvirágoznak, fiai pedig boldogok és megelégedettek lesznek. Akkor aztán hiába fognak elhangzani a nemzeti agitátorok ámitgatásai: diadalkiáltásaink túlhasargják őket. Jöhet a muszka rubeleivel vagy dzsidáival; a rubelekre megvetéssel fogunk tekinteni, dzsidái ellenében pedig acélzimaink kifeszülnek; a magyar kultúra pompás kurrikuluma vágtatva, esatát esatára nyerünk.

... Hyeneket álmodik itt az ember a Kárpátok tővé, mikor a magyar síkok szilaj dalait mélabusan visszhangozzák a köröskörül sötétlő bérecek: „Megvirrad még valaha!” ... Ragyogó álmom, fényes diadalkoeci! Mikor láthatom rajtad a magyar nemzet legjobbjait — együtt, vállat a vállhoz vetve? *Lőrinczy György.*

Tisztújító közgyűlés. Gömörvármegye hivatalos értesítőjének utolsó számában a folyó év végén lejáró tisztviselői állásokra pályázat van hirdetve. Az eddigi megállapodások és a közhangulat szerint nem várható, hogy valami nagyobb mozgalmat keltene megyénkben a restauráció, s így csupán a hivatalos előírás szerint tétetik közzé a pályázati hirdetés, mely így hangzik:

„Az 1886. XXI. t. cz. 79. §-a értelmében 6 évre megválasztott vármegyei tisztviselők mandatuma folyó év december 31-én lejár. Ennek folytán a fentidézett törvénynek megfelelőleg az új tisztviselők megválasztására, a vármegye közönsége főispánnal egyetértőleg a választási közgyűlés (restauratio) megtartását folyó 1895. év

december hó 19-ik napjára tűzte ki. — Az ekként választás útján betöltendő vármegyei tisztviselői állások a következők: 1 alispáni, 1 főjegyzői, 1 első aljegyzői, 1 második aljegyzői, 1 harmadik aljegyzői, 1 árvászéki elnöki, 3 árvászéki ülnöki, 1 árvászéki jegyzői, 1 tisztí főügyészi, 1 tisztí alügyészi, 1 főpénztárnoki, 1 al-illetőleg gyámpénztárnoki, 1 pénztári ellenőri állásra a központban, továbbá 1 főszolgabírói a rozsnyói, 1 főszolgabírói a nagy-rőzei, 1 főszolgabírói a rimaszombati, 1 főszolgabírói a rimaszécsi, 1 főszolgabírói a tornallyai járásban, és minden főszolgabírói mellett 2—2 összesen 10 szolgabírói állásra pályázat nyitattik. — Felhívom mindazokat, a kik ezen állások valamelyikére megválasztatni kívánnak, hogy a tisztviselői minősítéséről szóló 1883. I. t. cz. kiváncsalmnak megfelelő kérvényeiket hozzám legkésőbb 1895. év december hó 16-ik napjáig adják be. — Az eddig alkalmazásban volt tisztviselőktől amennyiben jövőre is jelenlegi alkalmazásuknak megfelelő közigazgatási szakhoz tartozó állásra pályáznak és okmányait már előbb bemutatták, azoknak újbóli bemutatásától felmentem. Rimaszombat, 1895. évi november hó 12. H á m o s s. k. főispán.”

Elmélkedések az „Utolsó cikkek” felett.

(Levél Lőrinczy Györgyhez.)

Őszintén megvallom, hogy a mit én eselekszem most, azt mástól, vagy másoktól vártam, mert kételyeim vannak: vajjon van-e nekem jogezimem arra, hogy a nyomda-festék birodalmában egy-két buesu szót intézzek hozzád. A jogezim hiányában leledző keresetet a bíró elszokta utasítani.

Aztán meg van az az aggodalmam is, hogy az én meleg kézzsoritásom ugyan kit érdekelhet? Természetesen senkit, rajtad és rajtam kívül. Ezt pedig elvégezhetjük egymás között is. Ezzel vége.

Hát még sinesen vége! Mert elmélkedni minden embernek szabad. Hogy aztán ezzel az elmélkedéssel mi történik, ahhoz az írójának semmi köze. Irja meg, ha kedve van hozzá, a többivel pedig ne törődjék.

Nem régebbe olvastam valahol, hogy a *Kongó* állam, (melynek a kapuján egy tábla fityeg ezzel a felirással: „Eladó.”) mondom, a *Kongó* állam egyik kimondhatatlan nevű városkájában élt egy ember és lapot szerkesztett. Nem valami háladatos munka ez nálunk sem, pedig a civilizációznak bizonyos fokán már mégis csak állnánk. Hát még a *Kongó* államban milyen keserves kenyér lehet az.

Nóde a mi emberünk ezzel nem törődött. Jobb sorsra érdemes lelkesedéssel végezte munkáját és nem minden eredmény nélkül. A kimondhatatlan nevű városka közszellemére a lapnak jótékony hatása volt; elszórogatott eszméi kiesírógattak; az erkölcsi állapotok javulni kezdtek és egyre kevesbedett az a szeretetreméltó szokás, hogy a benszülöttek az utczán késelgessék le egymást. (Ezt ugyan az irigyebb elem a rendőri intézmény számájára írta.)

A lap szerkesztője néhány évi munkásság után vissza tért hazájába. Elfeledtem megemlíteni, hogy európai ember volt; a benszülöttek közül szerkesztő még nem igen kerülközik.

Ebből az alkalomból a kimondhatatlan nevű városka értelmisége buesu összejevetelt rendezett, hogy legalább egy szives kézzsoritással váljanak el távozó barátjuktól. Le van írva a lakoma lefolyása, a „pompás”, „kerekded” és „csattanós” toaszok stb. (Minden toasz pompás, kerekded és csattanós, mihelyt nyomda-festék alá kerül.)

Mi közöttünk is élt egy kis termetű, de szép képességű ember. A lábait kissé különösen rakosgatta a gránit kockákra, a bajusza olykor makacsan ellenszegült minden pödörgetési kísérletnek. Én ennek a kis termetű

lényvel, sértő protekteri szereppel akarván mások fölé emelkedni Durva, faragatlan, mint egy erdei fatuskó, vastag mint egy Julius Fekete-féle, elpusztíthatatlan lópokróc. Humorában, kedélyességében, — no mert humorizálni, kedélyeskedni is szokott; uram ne vigy a kísértetbe! — izetlen és buta, élezeiben goromba és vad, — egy szóval mindig és minden tekintetben kötözni való.

Mondjunk-e még többet? terigessük-e tovább és tovább a vizes pókrócot? — én azt hiszem elég, teljes és egész, és azt hiszem jellemző e fotografia, nem hagytam ki semmit, a legkisebb vonást sem, ez extra nagy férfi jellegzetes tulajdonságaiból, nem érhet és háborgathat sem ön- sem idegeni vad. Különben mint halom, — jót persze nem állók, mi igaz a hirtől — hősünk bokros érdemeit, egy a sajtó, mint a képzőművészet méltányolni készül, s arcképe, előbb később megjelenend a „Budapest” napilap, s rövid, de velős életrajza a „Rendőri-Közlöny” basájában. — ... Igazán sokra vitte.

De most már ám igazán elég; vegyünk lélekzetet, s lássuk a másik kabinet alakot. Nőrel leendő szó, jónak, czélszerűnek véljük változtatni a hangot, — s esupa udvariasságból, döcögő próza helyett, ékes rigmusokba adni őt át a nyomda-festéknek, azaz hogy a halhatatlanságnak.

II. Zirza nagysám.

Ah! bájos angyal, Zirza nagysám
Hölgyek között valódi kincs.
Mi gondatlan figyelmetlenség
Kegyed még versbe szedve sines
Hálátlan a poeta népség. —
Ne is vegye fölök zokon. —
Mondok egyet! én megpóbálom
Ha kelne dal e hurokon. —
Nem kiesi munka önbe fogni. —
Érzem, tudom nagyon, mi a
Leirmi híven, hogy találó
Legyen a fotografia. —
Benne hibát, — már mint a rajzban
Ne leljen bármi kritikust. —
Ah! mert hogy ön olyan, ... mi is csak?
Extra, — az az excentrikus. —
Olyan bájos, tetőtől talpig.
Az a kis haj, az a bodor, —
Hálóba csal sok férfi szívet
Sok férfi főt forgat, sodor. —

* Szemével elbűvöl; különben
A nyári hold sugar se tán. —
Minő kellem: hálóba fogni
Maga fut a legény után. —

Röptibe, vagy futába aztán
Egyet, kettőt ha megkapott.
Szendét adón, színészi poseban
Kelt, és csinál hangulatot, —
Tán mordanak sokan kaczernek. —
Mi balgaság! mi felfogás!
Önön javát keresni vélek?!
Nos, — e futás mi lenne más?!

Tenger az élet, mi hajósok
Mindünkre vár egy kikötő,
Révpárt; a nőnek kikötője
Mi lenne más: a főkötő. —

Ékes virág a bók, mit ingyen
A Don Juan had osztogat.
És Zirza nagysám, él, hal, érte.
Még csak nem is hogy válogat. —
Mindegy innen, vagy onnan kapja.
Okos, bolond, az egyre mén. —
Szélid, frivol, — ő kéjjel uszik
A léhaságok tengerén. —

Dicső is az; magát árulni. —
Az ügyesre szerencse vár. —
Lesz, mig világ lesz, vak s bolond is
Mindig akad szegény tatár. —

Szemesnek a világ, az élet.
Szerénynek lenni vajh mit ér. —
Babért a szemtelen arat ma. —
Legyen galambom csak kaczer. —
Előre! csak előre mindig. —
Bájos nagysám, hódítani fel, —
Nem szégyen az; ma esörgő sapkát
Nem csak a férfi hord, visel. —

* * *

Télre váltott a természet
Dal, meleg, fény fogytán
Olyan vouzó, kedves a tél,
Nemde Zirza nagysám?

Mikor ott kint pusztá minden.
Hanem annál jobban,

Melegebben érez a szív,
Melegebben dobban. —

Mikor ott kint pusztá minden.
A halott világra

Hervadás ül: — tél haván a
A házi tűzhely lángja. —

Házi tűzhely, milyen édes
Csalogató hangok. —

Nosza kissé magasabbra
Emeljük a hangot. —

Szép az élet, páros élet,
Téli esendes estén

Pattogó tűz lángja mellett,
Szorosan, ketteskén. —

Fut az idő, gyors, rohauva.
Elhagyatott árván

Gyászol ott kin a természet.
Új tavaszra várván. —

Gyászban, árnyban, tél havában
„Mit lehetne tenni

Okosabbat: egy szó, mint száz,
Férjhez kéne menni”. —

Szól merengve Zirza nagysám.
S tett kerül a szóra, —

Menyecke lesz a leányból
Farsangra, új hóra

Nosza talpra Don Juanok. —
Epedve ha vártok. —

Új kikelet fénye süt itt
Csalogtatva rátk. —

Csak előre! esküvő, férj
Vissza ne riasszon

Senkit, annál édesebb, és
Odadobb az asszony. —

Csak előre! ninesen abban
Semmi vétek, szörnyű. —

Könnyű lesz itt a diadal,
S szarvat rakni könnyű.

Ime ayájas olvasóm, befejeztem, a képmutatást; Mennyire sikerült hű képet adnom, talán önök ítélhetik meg legjobban. — En igekeztem, öntudatom nyugodt. — Most pedig ad revidere, mig talán egyszer ismét találkozhattunk, addig gyűjtöm az adatokat. —

Ördög Ribert.

embernek az okos szemébe nagyon szerettem nézni, főként, ha kedélye a fagypontra felül állott. Mert gyakran nem állott felül. E miatt aztán ezivódtam is vele, mert szerettem volna a benső világába esőppent ezetlet zamatot aszubbórrá változtatni. De ez nem adatott meg nekem.

Ő bucsuzik tőlünk az „Utolsó cikk”-ben. Lelkének egy darabkája szól felénk a néma betűkből. Mint a fekete posztóval bevont dob pörgése, olyan benyomást tetek rám bucsuzó szavai. Pedig nem gyászt hirdettek azok, csak a lélek sajnását; nem az utolsó utra készül a mi távozó barátunk, hanem csak más munkakör felé.

Miért bangzanak mégis olyan sötéten, komoran azok a bucsuzó szavak? Miért mondja, hogy több jó barátja van a temetőben, mint az élők között? Erre a kérdésre én nem felelek, az okait nem kutatom. Lehet ebben része az eczet-esőpnek is, de van része benne kétségtele-nül annak a közszellemnek is, mely nálunk uralkodik. Azok a zord, rideg vonások, melyek mélyebb kedélyü emle-zik, nem alkalmasak arra, hogy mélyebb kedélyü em-ber jól érezhesse magát. Az a nivelláló törekvés, mely egy kalap alá von butaságot és szellemi erőt, mely az egyén benső értéke és a káposztapásztor közt semmi különbséget nem ismer, az ilyen törekvés utjából szíve-sen félre áll mindenki.

En a te köztéren kifejtett munkásságodnak csak egy töredékét ismerem. De ez is elegendő arra, hogy meg-ítélhessem az egészét, vagy legalább következtetést von-jak reá. Derekas munka volt, s megérdemelte, hogy min-den gondolkodó ember becsülését megszerezze számodra. És én azt hiszem, hogy ez meg is történt embertár-said érzületében, csak külsőleg nem akar kifejezést nyerni. Gyarló teremtmény az ember s azt véli, hogy a saját kisebbségére szolgál, ha másban az érdemet elismeri. Tehát nem ismeri el, csak hogy ő valamiképpen kisebbnek ne látszassék.

Magaddal viszed új otthonodba becsülettel végzett munkásságod öntudatát, minden szellemi munkásságod ezt a legértékesebb jutalmát. Ne zavarja ezt meg semmi keserűség; mert emberek közé mégy újra, az ember pe-dig mindenütt egyforma a földtekén. Ugyanazok az ér-zelmek, vágyak, indulatok mozgatják, akár az északi, akár a déli sarkon szívja Isten levegőjét.

Magaddal viszed szülőfölded emlékezetét, hol gyer-mekéveid, ifjuságod lefolytak, mely férfikorod törekvé-seinek, eszményi vágyainak tanúja volt. Ha vissza-vissza gondolsz erre a földre, ne vegyüljön gondolataid közé keserű érzés. A fecske fészket is leverik gyermek kezek, de azért neki kedves marad az ismert ereszalja és újra oda építi fel kiesiny házikóját.

Légy türelmes a mások gyöngéi iránt. Mindnyájan gyöngéségeken leledzünk s a társas életet csak úgy te-hetjük kellemessé, ha közös gyarlóságainknak méltányos bírái vagyunk.

Csak egyet ne vigy el magaddal: az eczet-esőpnet. Hadd párologjon az el a szülőföld levegőjében és elszálló atomjaival együtt tűnjék el kedélyvilágodból minden dis-harmonia s engedjen helyet a lélek megelégedésének.

Bodon József.

Hírek és vegyesek.

Megerősített papválasztás. Az újból felzavart kedélyek lecsillapultak, s minden józan gondolkodású, s egyháza érdekét és nyugalomát szívén viselő ev. ref. polgártársunk bizonyára jóleső megelégedéssel vesz tudomást arról a hírről, mely f. hó 19-ikén este városzerte hihetetlen gyorsasággal terjedt el és sok helyen nagy örömet keltett, hogy t. i. az ev. ref. egyház kerületi időszaki tanács Kun Bertalan ev. ref. püspök és báró Vay Béla elnöklete alatt f. hó 19-ikén Miskolcson tartott ülésén a Czínke István erdőbényei ev. ref. lelkész-nek rimaszombati lelkészszé történet megválasztását — mint legfőbb fórum — helyben hagyta és megerősítette.

Hajnalálom. E czim alatt első helyen közli a Felvidéki magyar köznevelődési egyesület s e lapok ha-sájában is több ízben kifejezést nyertek. A mi kultur-egyletünk meglehetősen kicsinyléssel fogadta az eszméket, csupán a mult közgyűlésen megvénk érdemes főispánja hívta fel azokra az egylet komoly figyelmét s azokat alapos megfontolás után esetleg megtestesítendőknék vél-te. A F. M. K. E. vezérferfiái általános lelkesedéssel és fölötté rokonzenyvenen fogadták az eszméket s naptárunk-ban is annak élén adtak helyet a cikknek, melyet — általánosságban lévén írva — vonatkozhatunk a mi egy-letünkre is. Epen ezért közöljük mai lapunkban s felhív-juk rá olvasóink és az illetékes körök figyelmét.

Bucus. Lőrinczy György, ki lapunkat hosszú időn át lankadatlanul fokozott lelkesedéssel, s oly kitünően szerkesztette, hogy arról — szerénytelenség nélkül mondhatjuk — messze vidéken is a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak. — f. hó 17-ikén elhagyta városunkat s a vármegyét, hol az ő nemes működését s szép képe-ségét nem méltányolták eléggé. Egy új hivatás felé vonzódtott nemes lelke összes hevével s vágyát elérte, amennyiben megválasztották őt a F. M. K. E. titkárává; e téren bizonyára több elismerés és béla fogja kisérni hazafias és lelkes működését, fényes tehetségét, s egész egyéniségét bizonyára érvényre fogja juttatni a kulturális és hazafias érdekek és czélok előmozdításában. Mi, kik osztályosai voltunk az ő nemes munkálkodásának — mely-ben sohasem vezette őt a személyes rokon vagy ellenszeny, sem bármilyen egyéni érdek fája szívvvel veszünk tőle bucsut, s őszinte elismerésünket és hálás köszönetün-ket fejezzük ki itt is önzetlen, csupán a közjó előmozdi-tására irányult működéséért. A helyi sajtó fellendítésében, sok társadalmi intézmény felvirágoztatásában neki jelen-tékeny része van; de konstatálnunk kell azt is, hogy az ő minden irányban igénybevett szolgálat- és áldozatkész-ségével szemben az elismerésből ugyancsak kevés jutott neki. Adjon Isten új pályáján neki sokkal több szeren-esét és méltó elismerés koszeruza működését s növelje nemes ambícióját. — Távozása előtt jóbarátai egy része, — mintegy 30–35-en a Kaszinó társalgójában jöttek

össze f. hó 15-én este, hogy Lőrinczy Györgyvel bu-cesupoharat koekezintsanak. Vacsoraközben P e r e c z Samu mondta az első felköszöntőt; lendületteljesen, mely érzéssel előadott tósziban éltette a távozó jó barátot, s kívánt neki minden jót, új hivatása betöltéséhez sok szerenését és állandó megelégedést. Majd J ó z s a Antal emelt poharat s esinos, talpraesett pohárköszöntőben éltette a távozó ne-jét, mire Lőrinczy György mélyen meghatva mon-dott köszönetet jó barátainak, kik alkalmat adtak neki arra, hogy bucsupoharat koekezintson, megkérje őket, hogy tartsák meg továbbra is barátságos jó emléküben. Ezután a „komák” szóltak. Dr. Veres Samu szép, gon-dolatokban gazdag tósztot mondott a Lőrinczy családjára, melyet Dr. Marikovsky István is éltetett. Szép fel-köszöntőt mondott még Dr. Ráróssy Gyula és Dr. Z e h e r y István, mindketten szívreható hangon emlé-keztek meg a távozóval együtt töltött iskolai évekről; utá-nuk a polgári olvasókör nevében R á b e l y Miklós elnök szólt, s lelkes szavakkal köszönte meg Lőrinczynek azt, hogy a polgárság érdekeinek mindig lelkes szószólója volt T ö r k ö l y József nagy figyelemmel hallgatott tósztjában a távozó lapszerkesztőt méltatta és köszöntötte fel. — Ugyancsak mint újságíró éltette Lőrinczyt dr. K á r m á n Aladár is, míg Brauner Gyula egy esomó élezzel igyekezett felderíteni az elváltás fájdalmas tudata által erősen befolyásolt kedélyeket. Ejjfelntánig együtt maradt a szép társaság, melyet aztán Gömöri jó bora és a ezi-gány muzsika kissé jobb hangulatba hozott. Lőrinczy György a reggeli vonattal Nyitrára utazott. Isten vezé-relje utain!

Kinevezés. Az igazságügyminiszter P o l l a e s e k Gábor nagyrözei kir. telekkönyvi átalakító díjnokat ki-nevezte a vágyhelyi kir. járásbíróshoz irnokká.

Blaháné szülőháza. Több fővárosi újság folyó hó 19-iki számában megemlékezik arról a kedves kis há-zikóról, melyből a nemzet világhírű csalóánya kirö-pent. Nagyon dicsérik az Andrási műterméből kikérült s szépen kidolgozott fényképet, mely „bizonyára nem hi-ányzik a rimaszombati előkelőségek egyikének szobájából sem.” s egyben újságolják azt is, hogy a házat, hol a városnévű művészno született, emléktáblával jelöli meg a város lelkes lakossága, melynek ép úgy mint az egész országnak méltó és fényes ünnepe lesz az emléktábla be-illesztésének napja. — Sajnos, bármennyire kedvesen hangozzék a távol jövőnek ez a fűlbemléző muzsikája, még most nem regisztrálhatunk semmiféle mozgalmat, pedig itt volna az ideje, hogy érdeklődjék városunk kö-zönsége az eszme iránt, s bizony szép volna, ha jövőre — mikor a nagy művészno bucsukörutjában meglátogat-jja szülővárosát, itt tartózkodását egy nagyobbzásu — a leleplezés alkalmából rendezendő — ünnepélyvel tennék kellemessé és emlékeztetéssé! Lám, mily szépen gondol-kodik felőlünk a fővárosi sajtó; azt hiszi, hogy a mi kö-zönségünk elkapkodja azon módon a világhírű művészno szülőházáról készült fényképeket!

Rimaszombati kath. olvasó-egylet saját házalapja javára 1895. évi november hó 23-án jólékonyezélu estélyt rendez az egylet helyiségében. A műsor következő: Magándal, zenekísérettel énekl: Komlósi István. Az ö n g y i l k o s v i g m o n o l o g előadja: Mihályi Lajos. Goldstein Számi belépő dal, énekl: Knöpfler Viktor. Zongorajáték négy kézre előadja: Tóth Aranka és Tóth Irén. Magándal énekl: Hollóssy Anna és Hollóssy Mariska. Magándal, zenekarkisérettel énekl: Komlóssy István. „Egy baleset” dialog, előadja: Hollóssy Mariska és Pásztor Pál. Magándal zene mellett énekl: Hollóssy Anna. „Gedővár asszonya” Kiss Józseftől, szavalja: Mi-hályi Lajos. „Honi emlék” ábránd, Székely Imrétől zongorán előadja: Tóth Aranka. Az estély 8 órakor kez-dődik s utána táncmulatság lesz.

Próbabál. Kevés számú, de igen esinos közönség részvétele mellett mutatta be folyó hó 16-án *Dobránszky* János táncztánító növendékeinek a tánczművészet terén szerzett ügyességét. Kár, hogy a növendékek közül töb-ben elmaradtak, s így csak általánosságban mondhatunk ítéletet, s konstatálhatjuk azt, hogy az eredmény kedve-ző, a mennyiben a tanítványok meggyőztek minket a tenítő methodusának helyességéről, meg arról is, hogy aránylag rövid idő alatt a körtánczokat, négyest, körma-gyart kellően megtanulták s sok testi ügyességet sajátítottak el.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter *Schwarz* Mór tornallyai kir. járásbíróshoz ideiglenes adótisztte nevezte ki.

Házfelavatás. A helybeli izraelita paplak el-készült s e napokban fog a hitközségnek átadatni. — Az épület úgy külső esin mint a belső berendezés tekintetében Kalla Mihály építész műzisére vall, s külsőleg nagyban díszíti a Losonezi-utczát. A felszentelés megfelelő ünnepélyességek kísérettében valószínűleg jövő hó közepe táján lesz.

Az első polgári házasság Hangonyon. F. hó 18-ika, egyik nevezetes napja leend sokáig Hangonyonak, Gömörmege népes községének. — Ekkor kötött meg ugyanis ott az első polgári házasság. Lestál János és Székely Magdolna róm. katolikus vallású jegyes párok között. Az öszozeadási aktust, M a d a r a s s y Árpád, állami anyakönyvvezető, a törvény kívánalmainak megfelelőleg, teljes elismerést érdemlő hivatalos komolysággal végezte. Rövid, velős szavakban, kifejezvé a polgári összekelésnek, a korszellem, s haladás e művének jelentőségét, a nap fontosságát, egy a házassággal, mint általában, a szokott kérdések feltétele, s az azokra elhangzott egyező válaszok után, jegyes párokat, a magyar állam törvényei értelmében, házasságnak nyilvánította, lelkes szavakban kívánva tartós örömet, boldogságot, megelégedést az új párnak, figyelmeztetve egyszersmind őket, hogy egyházi kötelezett-ségüknek is eleget tegyenek.

Medvevadászat Tiszolcson. Erdemes medve-vadászat volt Tiszolcson f. hó 17-ikén, melyen résztvettek: Bazilidosz János, Marikovsky Géza, Jerem Viktor, Koós Károly, Szabó Elemér stb. Koós Károly elé egy hatalmas maczkó került, a vadás meglehetősen nyugodtan várta be a medve közeledését s rálötte utolsó töltényét. A lövés találta a vadat, de nem halálosan s a talpas nagyot mordult s vérző sebével elezammogott. Szerenés volt Marikovsky Géza, ki két kitünően irányított lövéssel egymásután két gyönyörű özet ejtett el.

Házassulók kimutatása. A városházán levő hirdetői táblán következő házasságok vannak hirdetve: Fider János Rimaszombat — Gál Borbála Rimaszombat. Leesó István R-szombat — Lipesey Julianna R-szombat. Breeska Károly R-szombat — Molnár Zsuzsanna Rszomb. Pál Lajos Rimaszombat — Zathureczky Irma R-szombat, Reisz Móricz Krajna (Románia) — Lucka Johanna Ri-maszombat.

Lőfkovics Lipót helybeli kereskedőnek lapunk mai számában közölt hirdetésére felhívják olvasóink szí-ves figyelmét.

Köszönet. Lenkey István ur, ki a jánosi dal- és olvasóegyletet fennállásától fogva mindenkor kiváló erkölcsi s anyagi pártfogásában részlattette, s különösen sokat áldozott annak szépen fejlődő, a ma már 826 kötetből álló könyvtáráért, legközelebb ismét újabb ajándékkal, nevezetesen az „Egyetemes Regénytár” 10-ik évfolyamá-nak 18 kötetével, s a „Magyar Salon” 12-ik évf. 12 füze-tével gazdagította azt. Fogadja a nemes szívű pártfogó elfogyhatlan áldozatkészégeért a nevezett egylet ez uton is kifejezett hálás köszönetét!

Halálos végű verekedés. A vasuti állomás mellett, a Pitta-féle építkezési hely szörnyű jelenetnek volt színhelye folyó hó 17-én este felé. Az építkezés kö-rül foglalatokodó napszámos cigányok a tűzhely mellett sűtkéreztek, s a tűz élesztésére jobb minőségű fát használtak fel, mit látva a pallér Dusek János, kissé erő-lyes hangon figyelmeztette őket arra, hogy ne nyuljanak a más ezétra is felhasználható jó fához. Szajkó János, egy jól megtermett s nagyszajú cigány felugrott s a pallérral feleselni kezdett, majd nekiment s belökte a meszögödörbe. Dusek nagy nehezen feltápaszkodott s iszo-nyu dühre gerjedve felkapta a keze ügyébe eső fadarabot és azzal úgy összevissza verte a cigányt, hogy az eszmé-lettel vesztve, a földre rogyott. Csakhamar beszállították a közkórházba, hol a szervezett súlyos testi sértés következtében egy negyed óra mulva kiszenedett, a nél-kül, hogy az esetre vonatkozólag valami felvilágosító adatot szolgáltatott volna. Duseket a esendőrség még az nap este elfogta. Másnap (hétfőn) reggel már városzerte beszéltek az újabb szenzációs eseményről, s V o z á r y György vizsgálóbíró a nyomatot rögtön megindította. Az áldozatul esett Szajkó hulláját folyó hó 18-án Dr. Szabó Samu törvényszéki és Dr. Szabó Károly városi orvos a törvényszék kiküldötteinek jelenlétében felbon-czolták s folyó hó 20-án a cigányok keserves siránko-zása és nagy részvétele mellett temették el.

Vadászterület bérbeadása. A rimaszombati vadásztársulat a folyó hó 19-én tartott árverésen 50 fo-rintért kibérelte az Alsó-pokorágyi vadászterületet, a ze-herjeit pedig Konyha Béla földbírtokos 80 forintért vette bérbé.

Színészet Rimaszombatban. Szabadhegyi Aladár és ifj. Sághy Zsigmond színigazgatók társulata folyó hó 18-án érkezett városunkba Zolyomból, hol a közönség nagy tetszése mellett rendezett néhány előadást. Az igazgató személyesen gyűjti a bérletet s a közönség meglehetősen érdeklődést tanusit a társulat iránt. Az elő-adások sorozatát: „Brankovics György Szerbia despotája” czimű tragédia színrehozatalával ma esütörtökön kezdik meg.

Pótvásár. A kereskedelmi m. kir. miniszter meg-engedte, hogy városunkban folyó hó 25–26-ik napjain — hétfőn és kedden — szarvasmarha- és juhvásárral egybekötött pótvásár tartassék.

A megyei közkórház nagy kertjében immár tető alá került a heveny fertőző és elme betegek részére épített új pavillon, melyben két nagy kórterem lesz férfi és nő betegek, továbbá tíz ezella elmebetegek részére, s ugyanazoknak egy-egy társalgó és szórakozó terem, fürdő-szobák, ápoló és szolgálatokos lesznek berendezve. Az új épület teljesen rendben jövő év május havában adatik át a közhasználatnak. Vármegyénkben oly ijesztő módon szaporodik az elmebetegek száma, hogy minden héten egy-két jelentkező várja az elhelyezést, s megvagyunk győződve róla, hogy az új elmebeteg osztály is csakhamar szüknek fog bizonyulni a betegek elhelyezésére.

Iparosaink figyelmébe! A es. és kir. közös hadügyminiszterium pályázatot hídett a kisiparosok által szállítandó szüksegleti czikkekre, mint 21188 pár cipő, 3225 pár könnyű cipő, 1000 pár féleszima. 2967 pár draganyos eszima, 651 pár huszár eszima, továbbá kül-lönféle borszajak szállítására. Az egységárak a cipők-nél a számozáshoz képest 4 frt 80 krtól 5 frt 31 krig, a könnyű cipőknél 3 frt 53 krtól 3 frt 84 krig a féleszimaké 6 frt 54 krtól 7 frt 10 krig, a draganyos eszimaké 8 frt 51 krtól 9 frt 10 krig, a huszáreszimaké 8 frt 63 krtól 9 frt 27 krig. Ajánlatot tehet nemesak önálló kisiparos mester, hanem többen egyesülve is. Próbamustra és biztosíték letétele nem kívántatik. A szállításhoz 1896. május 1-től július 31-ig kell történni. A minták leírással, rajzokkal s szabásmintákkal megszerze-hetők. Ajánlatok a miskolci kereskedelmi és iparkamara területén lakó kisiparosok részéről f. évi december hó 3-án déli 12 óráig nyujtandók be a kassai 6. hadtest hadbiztosságánál. Ezen nyajtelestőségű szállításra a'ulírott kamara különösen felhívja az ipartestület és bőriparosok figyelmét, megjegyezvé, hogy további felvilágosításokat nemesak szívesen ad, hanem pályázatokat legmelegebb erkölcsi támogatásban részesíti, miért is kész az ajánla-tokat illetékes helyre hivatalból átteni, ha azok hozzá kellő időben terjesztetnek be. Miskolcz, 1895. november 15. A miskolci kereskedelmi és iparkamara. Radvány elnök Dr. Szentpáli titkár.

Nyugtázás. A „rimaszombati polg. olvasókör” 5%-os házeépítési kötvényéből újabban a következő ér-tekek jegyeztettek:

Rimaszombati ev. reform. egyház (újabbán)	
20 kötvény értéke	200 frt.
Ifj. Szöllősy István 1 kötvény értéke	10 frt.
Rimaszombati takarékpénztár (újabbán) 100 kötvény értéke	1000 frt.
Soós Ferencz építész 12 kötvény értéke	120 frt.
Megelőzőleg kimutatott 867 kötvény értéke	8670 frt.

Összesen . . . 10000 frt.

Rimaszombat 1895. november hó 12-én.

Rónay Gyula, polg. olv. köri pénztárnok.

A téli idényre ujdonságok tiszta gyapjúkelmékből dus választékban érkeztek **Steinfeld és Fischer** czég férfi-szabó tüzletébe Miskolezon. Ezen czég főtörekvésének tartja a ruhák izlésteljes elkészítésére és elegáns kiállítására a legnagyobb figyelmet fordítani. Mértékszerinti rendelkezések a **folyó hó 25. és 26-án** tartandó országos vásár alkalmával **Rimaszombatban** („Három Rózsza” vendéglő) jutányos árak mellett fogadtatnak el nevezett czég által.

Kisfaludy Károly ereklyéi. November 21-én lesz évtordulója Kisfaludy Károly halála napjának. Ezt a dátumot úgy ünnepli meg a Váradi Antal jeles szerkesztésében megjelenő „Ország Világ”, hogy bemutat több igen érdekes, eddig még közre nem adott Kisfaludy relikviát: Kisfaludy Károlynak sajátkezűleg festett arczképét, atyjához intézett leveleit, családi ezimerét stb. Az ereklyék, melyeknek közlése méltó feltűnést keltett mindenütt, Darnay Kálmán sümei földbirtokos muzeumából valók, a ki szép ezikket is irt a relikviákhoz. Ugyanebben a számban még egy feltűnést keltő, szenzációs közleményt találunk: ismertetői az „Ország Világ” Moor Manónak, a jövő szerdai filharmonikus hangverseny világhírű dirigensének nagy Kossuth színterét (főbb motívumainak foglalásával) a mely klasszikus zenedarab világszerte feltűnést keltett, s a londoni Henschel hangversenyeken óriási tetszést aratott. — Ezeket a páratlanul érdekes közleményeken kívül is ad az „Ország Világ” most megjelent számában annyi pompás képet, kitűnő olvasnivalót, mint egy ilyen fajta lapunk sem. Közre adja Teleszky István, Makai Emil, Szalay Péter, Moor Manó stb. arczképeit, folytatja a kiállítási épületek sorozatát, van pompás divat rovata stb. Szövegrészében Makai Emil, Falk Zsigmond, Tóvölgyi Titusz és Elemér Adorján Sándor, Váradi Antal stb. neveivel találkozunk. Az „Ország Világ”, ime ebből is kiteszik, legjobb szépirodalmi képes lapunk. Előfizetése negyed évre: 2 frt; mutatóvány számot ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest V. Hold u. 7.)

Felölös szerkesztő: Dr. KÁRMÁN ZOLTÁN.

Magán-hirdetések.

Egy csinos egy fogatu kocs, lóval együtt eladó. — A kocsi két üléshez is használható. Megtekinthető Rimaszécsen **Kovács Géza** urnál.

Kereskedő segéd.

Egy a fűszer- és vegyeskereskedésben jártas kereskedő segéd felvétetik **Kövér Imre** vegyeskereskedésében **Tornallyán**. — A hely folyó hó 24-től elfoglalandó.

Árverési hirdetmény.

Tiszolcz nagyközség előjárósága által közhírré tétetik, miszerint községünk tulajdonát képező négy koresma épület ugymint: **Nagy vendéglő, Psota, Ó-Vám és Alsókorcsma,** a folyó évi november hó 30-án délután 2 órakor a városházán tartandó árverésen 1896-ik január hó 1-től 1898 ik évi december hó 31-ig használatba fog kiadatni. — Az árverési feltételek az előjáróságnál bármikor megtekinthetők.

Tiszolcz, 1895. évi november 18-án.

Setina János, **Djaniska István,**
jegyző. bíró.

Értesítés.

Alólirott értesitem a n. é. közönséget, hogy e folyó év december hó 15-én üzlethelyiségeim bérbeadása, valamint összes áruim készletének átadása következtében, elhatároztam a mai naptól fogva **raktárom tultömöttsége miatt üzletemben mindennemű vasárának mélyen leszállított áron való elárusítását.**

Ugyanez alkalommal értesitem a n. é. közönséget, hogy **saját termésű boraimnak elárusítását decz. 1-én kezdem meg.**

Rimaszombat, 1895. nov. 20.

Tisztelettel

1—3

Benyó Béla.

Póthirdetmény.

4020. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint **Viczián Andor** szolnoki lakos végrehajtási joghatállyal bíró árverés iránti kérvénye alapján a 2462/895. sz. hirdetményel elrendelt árverés a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Sőreg és Gortva pusztán fekvő, és a sőregi 80. sztkjvben A) 1. 1—6. sorszám alatt foglalt ingatlanból a B) 14. és 19. alatti Viczián Andor illetősége $\frac{1}{48}$ -ad rész 458 frt 67 kr., a gortva-pusztai 9-ik sztkjvben A) I 1—3. sorszámú ingatlanokból a B) 14. és 19. alatti Viczián Andor illetősége 778 frt 67 kr. kikiáltási árban a **Sőreg** község házához 1895. évi **december hó 9-ik napjának** d. e. 10 órájára kitűzött árverés az 1881. LX t. cz. 167. §-a alapján az „osztrák-magyar birod. első általános hivatalnok egyeslet temesvári takarékos és előlegezési korlátolt felelősségű szövetkezet” végrehajtató érdekében is 2134 frt 55 kr. tökekövetelése és járuléki kielégítése végett megtartatni fog.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint tkönyvi hatóság 1895. november 9-én.

Tomcsányi, kir. trvszéki bíró.

Hirdetés.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy egy

harisnya-kötő gépet

szereztem be, melyen mindenféle férfi-, női- és gyermek harisnyákat jutányos áron készítek.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Rimaszombat, 1895. nov. 19.

Csillag Mórné.

Lakás: Losonezy-utca 40-ik szám.

NAGY KIÁRUSÍTÁS!

Löfkovics Lipót

nagy áruraktárának kiárusítására ez uton még felhívja a vevő közönség figyelmét.

Raktáron van még:

- 3560 pár női-, férfi- és gyermek posztó-, bőr- és lackcipők meglepő olcsó árakon.
- 2500 db férfi- és fiu kalap.
- 2640 db férfi- és fiu ing.
- 4560 db férfi selyem nyakkendő.
- 2870 db női gallér, kabát és bunda.
- 360 db leány- és gyermek köpeny.
- 2470 pár Bőr- és téli női- és férfi keztyük.
- 2230 db jäger női-, férfi- és gyermek alsó öltönyök, ingek és lábravalók.
- 1560 db női-, férfi- és gyermek téli szörmesapkák.
- 380 db női- és leány karmantyuk (muffok).
- 865 db női- és leány vállfűzők (Miderek).
- 565 pár lópokróc.
- 2450 db női kötény
- 680 db különféle esernyő.
- 2465 pár férfi-, női- és gyermek harisnya.
- 1656 db különféle kézimunka.

A karácsonyi ezikkeket meglepő olcsó árakon fogom szinte kiárusítani, előre is felhívom erre a n. é. közönség figyelmét.

Tisztelettel

Löfkovics Lipót.

1—*

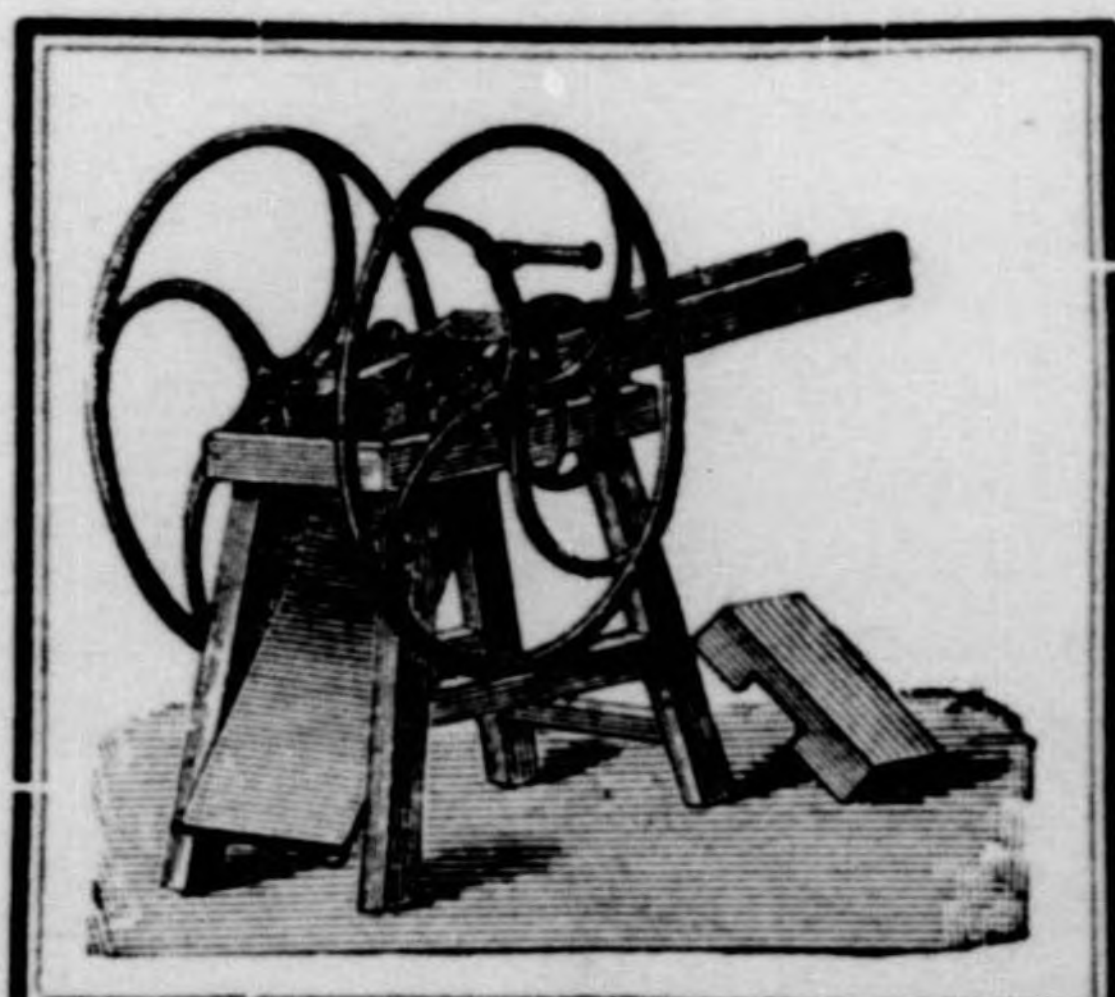
FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntödéje Kassán, Vám-utca 11. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legujabb tapasztalatok szemmeltartásával czélszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit, nevezetesen:

Szecsavágókat kézi- vagy járgányhajtásra,
Répvágókat és **tengerimorzsolókat,**
Olajsajtókat és **olajmagpörkölőket,**
Olajmag-zúzókat, továbbá
Örlő- és daráló malmokat,

szivattyúkat, gőzgepeket és gőzkazánokat,
szeszgyár-berendezések stb.

Gépeink, eszközeink és egyéb **gyártmányainkat** készletben tartjuk gyárunkban. — Gazdasági gépeink **képes-** valamint öntödéknk gyártmányai **árjegyzékét** kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

3—6